

ДИСЦИПЛІНА: МЕЛІОРАТИВНА ГІДРОГЕОЛОГІЯ
Кафедра гідротехнічного будівництва, водної
та електричної інженерії
Факультет архітектури та будівництва

Семестр – 3
Освітній ступень – бакалавр.
Форма контролю – залік.
Викладач-професор
Морозов Олексій Володимирович

Загальний опис дисципліни

Дисципліна призначена для студентів вищих навчальних закладів, що навчаються за спеціальністю "Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології", "Будівництво та цивільна інженерія", "Агрономія", "Агроінженерія", "Технологія захисту навколишнього середовища", "Екологія" та ін."

Основною метою викладання дисципліни є надбання майбутніми фахівцями знань з гідрологічних досліджень, а також ознайомлення із закономірностями формування режиму і балансу ґрунтових вод при зрошенні і осушенні земель, методами гідрологічно-меліоративної зйомки, визначення фільтраційних втрат, принципами розрахунку дренажу, основами гідрологічно-меліоративного моніторингу, способами, технологіями і методами управління та прогнозування меліоративної обстановки, в т.ч. водно – сольового режиму ґрунтів.

Основними завданнями, що мають бути вирішені при викладанні дисципліни, є засвоєння майбутніми фахівцями закономірностей формування режиму і балансу ґрунтових вод під впливом зрошення або осушення земель, а також методів прогнозування а можливостей регулювання цього режиму шляхом застосування меліоративних заходів (дренажу, протифільтраційних заходів, тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- способи зрошення та осушення земель;
- елементи меліоративних систем;
- характер змін режиму та балансу ґрунтових вод при зрошенні та осушенні;
- послідовність виконання, види робіт та методи гідрологічно-меліоративної зйомки для проектування нових та реконструкції існуючих меліоративних систем;
- зміст еколого-меліоративного моніторингу;
- негативні прояви зрошення та осушення;
- задачі гідрологічно-меліоративної служби.

вміти:

- застосовувати методи гідрологічно-меліоративної зйомки;
- проводити спостереження за режимом ґрунтових вод на меліоративних системах;
- виконувати гідрологічне та інженерно-геологічне районування для цілей меліорації;
- розрахувати баланс ґрунтових вод;
- прогнозувати меліоративну обстановку;
- розрахувати елементи закритого дренажу.

Зміст за темами:

Тема 1. Передумови розвитку меліорації у світі та в Україні. Проблеми меліоративного освоєння земель.

Тема 2. Зрошувальні системи. Колекторно-дренажна система.

Тема 3. Гідрологічні умови зрошуваних районів. Типізація зрошуваних земель.

Тема 4. Показники оцінки гідрологічно-меліоративного стану зрошуваних земель.

Тема 5. Прогнозування зміни гідрологічних умов на зрошуваних територіях.